

השבת

של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר
נ
נ
נ
נ
מ
מ
מ
מ

ונקדש בכבודי ...

סיפור

פעם אחת עמד לפניו [לפני ר'] נתן זצ"ל, ר' נחמן בן ר' יודיל ליב שהיה איש כשר וירא וחרד לדבר ה', ועסק יומם ולילה בתורה ותפלה ובביתו אין לחם ושמלה כי היה עני גדול, ואשתו היתה רעה וכעסנית, והיתה מקללת אותו תמיד.

ועמד לפניו פעם אחת, ביום חמישי, שלא היה לו עדיין על צרכי שבת, ועוד איש אחד עמד אז לפניו, והתחיל זה האיש להתאנח על ר' נחמן הנ"ל, על גודל עניותו ודחקו העצום, כי היה לו רחמנות גדול עליו.

וגער בו מוהרנ"ת ז"ל, ואמר לו בלשון תמה: **עליו אתה מתאנח?** שקם בחצות לילה, ועסק מאז ועד הנה בתורה ותפלה ובקשות ותחנונים, וגם הוא עני ובעל יסורים, ויש לו אשה רעה, אשר על ידי כל זה **לא יראה פני גיהנם** (ערובין מא)? אשרי לו ואשרי חלקו לעולמי עד וכו'!

הלא, על הנגיד משה וכו' יש להתאנח, אשר אכל סעדת הצהרים בהרחבה גדולה, וגם שתה אחר כך יין טוב, גם שכב עצמו לישן אחר כך (ועבר עליו מה שעבר כידוע), עליו יש להתאנח, כי מי יודע כמה שנים יהיה מכרח להודוך בענשים קשים ומרים, עד אשר יזדכך ויצטרף מזהמת העולם הזה (כוכבי אור - אנשי מוהר"ץ ב', ר').

מכתב

וזה מבשרי אחזה אלוק מבשרי דייקא על ידי בשר הגוף יחזה אלוק היינו השגות אלקות היינו שהאדם בגופו יראה יחזה השגות עליונות שהנשמה משגת תמיד.

אבל כשיש לגוף עזות מבחינת והכלבים עזי נפש שהוא עז וחזק בהתאוות אין הנשמה יכולה לסמוך עצמה ולהתקרב להגוף להודיע לו מההשגות שלה, וצריך לזה עזות דקדושה, היינו קולות, וכל הקולות הן של צעקה הן של אנחה הן קול שופר הן קול זמרה הם בחינת עזות בבחיבת הן יתן בקולו קול עוז (מספר אפי הנחל ב' - מכתב קנ"ט).

עצות

בלילה, אז הוא עיקר הזמן של התבודדות, דהיינו להתבודד בינו לבין קונו, לפרש שיחתו לפני ה' יתברך, לשיח עם לבבו, לחפש הרוח טובה,

ובאמת גם זו לטובה, וזה בעצמו היה הכנה גדולה לגאולה שלימה העתידה לבוא במהרה בימינו, כי כל הנפשות שנהרגו ומתו על קידוש ה' מיום החרבן עד היום, כולם מנויים וספורים אצלו יתברך, ועל ידי כולם נתרבה ונתגדל ונתכבד ונתקדש שמו יתברך ביותר, כי בזמן הגלות עיקר הגדלת שמו יתברך הוא על ידי המתים ונהרגים על קדושת ה'.

והנפשות אלו הנהרגים על קדושת ה', שהוא למען כבוד שמו יתברך, הם נאספין ונכללין תכף בכבודו יתברך, בבחינת **כבוד ה' יאספך**, ודייקא על ידי אלו הקדושים נשלם ונתתקן ונתרבה ונתגדל הכבוד דקדושה בשלמות, ועל ידי זה בעצמו נוכח שיבוא עלינו במהרה בימינו הכבוד לטובה ויביא לנו נפשות חדשות רבות, בבחינת **הקטן יהיה לאלף**

והצעיר לגוי עצום, אני ה' בעתה אחישנה, וזה יהיה על ידי הכבוד הגדול שיקבלו ישראל בעת הגאולה במהרה בימינו, שאז יגדל מאוד כבוד ה' וכבוד ישראל, וכמבואר בפסוקים רבים מגודל הפלגת הכבוד שיהיה אז לישראל.

ואז יהיה קיבוץ גלויות על ידי גודל הכבוד שיבוא לישראל, כי הכבוד הוא שורש הנפשות, ולשם נמשכין ובאין כל הנפשות, וזה בחינת גודל קיבוץ הנפשות בימי המשיח, כמו שכתוב: **הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ, כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו**, כי קיבוץ נפשות ישראל בבחינת: **הביאי בני מרחוק וכו'**, יהיה על ידי גודל הכבוד שיהיה לישראל אז, שעל ידי זה יהיו נמשכין ונקראים כולם אל הכבוד, ויחזרו ויתקבצו לתוך ארץ ישראל וירושלים, ששם עיקר כבוד ה', ואז יבוא הכבוד לנו עם כמה נפשות, ועל ידי זה ירבו ישראל אז מאוד, כמו שכתוב: **הקטן יהיה לאלף וכו' כנ"ל**, כי כשבא הכבוד לטובה, נמשכין כמה נפשות חדשות על ידו כנ"ל (אוצר היראה - כבוד, כ"ב / לקוטי הלכות - חובל בחבירי ג' - אותיות ז' ח').

הכבוד הוא בחינת **אם כל חי**, כי הוא שורש כל הנפשות כולם. ועל כן כשוכין לקבל ולהמשיך הכבוד בשלמות, **אזי הכבוד מביא נפשות חדשות**. אך לפעמים כשבא כבוד חדש להאדם, ואין זוכין להמשיך ולקבל הכבוד בשלמות, אזי הוא אוסף אליו נפשות, חס ושלוש, ונסתלקין על ידי זה נפשות, חס ושלוש.

ועל כן בכל עת שרצה ה' יתברך להגדיל הכבוד דקדושה, אך עדיין לא היה זמן הגאולה בשלמות, היה בהכרח שיימותו נפשות ישראל על קידוש ה'.

וזה בחינת **ונקדש בכבודי**, הנאמר בהקמת המשכן, כי עיקר הכבוד דקדושה, בחינת התגלות כבוד ה', היה במשכן ובית המקדש, כמו שכתוב: **וכבוד ה' מלא את המשכן**, וכן: **וכבוד ה' מלא את הבית**. אך מחמת שגם אז לא נתתקן עדיין חטא העגל, ולא נתתקן עדיין בחינת הכבוד בשלמות, מזה נמשך שבזמן שבא הכבוד לישראל בעת הקמת המשכן, נאספו אז אל הכבוד שני נפשות קדושות מאוד, שהם נדב ואביהוא שנסתלקו אז, כי הכבוד אספם אליו, בחינת **כבוד ה' יאספך**.

וזה בחינת **ונקדש בכבודי**, שנאמר על הסתלקות נדב ואביהוא, בעת הקמת המשכן.

ומזה נמשך גם מיתת עזא בעת שנשא דוד את הארון למקומו, ומזה נמשך גם כן מה שקודם שנתגלה מקום הבית המקדש בימי דוד, ששם עיקר התגלות כבודו יתברך, היה תחילה דרך גדול ונאספו כמה אלפים נפשות מישראל, וכל זה מחמת שלא נתתקן עדיין הכבוד בשלמות.

ואז יש אחיזה עדיין להדינים והסטרא דמותא בהכבוד, חס ושלוש. ועל כן בעת שבא כבוד גדול, מתגברים הם אז, חס ושלוש, וגורמים שייסתלקו נפשות אל הכבוד.

ומזה נמשך ההריגה הגדולה, שנהרגו כמה אלפים נפשות מישראל על קדושת שמו יתברך בשנת ת"ח, כידוע, וזה דייקא מחמת שהיה אז עת הפקידה שיבוא משיח, דהיינו שיחזור הכבוד לישראל בשלמות, כמובא בווהר הקדוש מהפקידה והישועה הגדולה שהתנבאו התנאים הקדמונים על פקידת שנת ת"ח.

ומחמת שעדיין לא נתברר הכבוד בשלמות, ולא זכו אז לישראל לקבל הארת הישועה הגדולה והתגלות הכבוד שהיה צריך להתגלות אז בשלמות, על כן אסף אליו הכבוד אז כמה אלפים נפשות שנהרגו על קידוש ה', שזה בחינת **כבוד ה' יאספך**.

למכתב ופני מורינו ר' ישראל צבי בער אסתר כו' ר' אויזיק טאמ, צ"צ

צדיק

⊕ כל מה שהצדיק עולה למעלה יתרה וממשיך מקיפים עליונים יותר, הוא יכול להאיר ביותר בדרי מטה בחינת הדעת של מלא כל הארץ כבודו.

⊕ ולפעמים, מתגברים הפגמים של ישראל כל כך, עד שגם הצדיק הגדול בעוצם השגתו, אי אפשר להאיר להם הדעת האמת, כי אם על ידי הסתלקותו, חס ושלו, כי הוא מכרח לעלות בעליות גדולות כל כך (בשביל תיקון נפשות ישראל), שאי אפשר לעלות לשם כשהוא מלבש בגוף עדיין בזה העולם.

⊕ ועל כן, הוא מכרח להסתלק, ואז עולה למקום שעולה למקום עליון ונורא מאד, ומשם מאיר לתלמידיו הדעת האמת, עד שידעו הכל - אפילו הנופלים והירודים מאד - כי מלא כל הארץ כבודו, עד שישובו אליו יתברך באמת על ידי זה.

⊕ וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל: **מיתת צדיקים מכפרת.**

⊕ ומבחינה זו נמשך בחינת הסתלקות משה רבנו, עליו השלום, כי על ידי פגמי ישראל, והעיקר על ידי המחלוקות והנסיונות, לא היו יכולין ליכנס לארץ ישראל, ששם עיקר התגלות הדעת הנ"ל, כי אם על ידי הסתלקות משה, ואז עלה ונכלל בבחינת רעוא דרעוין [רצון שברצונות], תכלית המדרגה העליונה. ומשם, האיר לתלמידו יהושע בחינת הלימוד של מלא כל הארץ כבודו, שזה בעצמו בחינת יהושע בחינת השגת התלמיד שהוא בחינת התחזקות.

⊕ וזה בחינת וצו את יהושע וחזקוהו. ונאמר אותו חזק כי הוא ינחילנה. כי דייקא אחר הסתלקות משה, זכה יהושע להכניס את ישראל לארץ; ובוזה פעל לדורות, שאפילו בעקבות משיחא, בתוקף התגברות הסטרא אחרא, עד שיהיו מכרחים הצדיקים אמתיים, שהם בחינת משה, להסתלק מן העולם, חס ושלו, שזהו הצרה הגדולה מכל הצרות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שקולה מיתת הצדיקים כפלים כחרבן בית המקדש.

⊕ ועל כן, באמת, צריכין לבכות ולקונן על זה הרבה, בכל יום, בחצות לילה, ומכל שכן בין המצרים.

⊕ אך, אף על פי כן, ואתה מרום לעולם ה', כי דייקא על ידי זה, תצמח הישועה והגאולה, ויתהפך אבלנו לששון, כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחינתם. כי דייקא על ידי הסתלקותם, ממשיכין הארה גדולה לתלמידיהם, עד שעל ידי זה תהיה הגאולה (אוצר היראה - צדיק, ל"ד).

אנחה גדולה מעמק הלב באמת, על גדול רחוקי ממך על-ידי עונותי המרבים, ובפרט על פגם האמונה, אשר על-ידי-זה נסתם פי באמצע דבורי ונפלתי כמו משמים לארץ.

⊕ זכני להרגיש כאבי ומכאובי העצום באמת, עד שאתאנח אנחה אמתיית מעמק הלב, ויהיה רוחי נשבר בקרבי באמת, באפן שיתעוררו רחמיך האמתיים עלי. ויעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה לפניך רוחי הנשבר על-ידי אנחתי כאלו הקרבתי קרבן עולה לפניך שהיא באה לכפר על הרהורי הלב.

⊕ ובחמלתך הגדולה תפתח את ירך ברחמים וברצון, ותחזירני בתשובה שלמה לפניך באמת. ועל-ידי הרוח שאוציא והרוח שאכניס בשעת האנחה, על-ידי-זה תמשיך עלי הארה גדולה מהשם חת"ך היוצא מפסוק פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון. ועל-ידי-זה תחתך ותנסר את נפשי ונשמתי מבחינת אחור באחור, ותחזירני ותשיבני אליך בבחינת פנים בפנים.

⊕ ואזכה על-ידי תקף האמונה הקדושה להתפלל ולהתחנן ולהתבודד ולפרש כל שיחתי לפניך תמיד בלב שלם ובמחשבה נכונה, שתהיה המחשבה קשורה אל דבורי התפלה בקשר אמיץ וחזק בלי שום פניה ובלו שום נטיה אל הצד כלל חס ושלו. ויהיו כל דברי ושחותי עמך פנים אל פנים, כאשר ידבר איש אל רעהו. פה אל פה אדבר עמך את כל אשר עם לבבי. ואשפך את נפשי כמים נזכח פניך ה'.

⊕ ואספר לפניך את כל לבי ברחמים ותחוננים, בדברי חן ורצוי ופיוס, בלב נשבר ונדכא באמת, כבן המתחטא לפני אביו, עד אשר יכמרו רחמיך עלי ויהמו מעיך על גדל רחוקי ממך עד הנה. ותתחיל מעתה להושיעני ישועה שלמה ואמתיית לנצח, שאזכה מעתה לשוב אליך באמת בשלמות. ותוליכני ותדריכני באמתך בכל עת ורגע, ולא אסור עוד מרצונך ימין ושמאל.

⊕ ותחמל ותרחם עלי כרחמי האב על הבן. ותושיעני בכל-עת בכל מיני ישועות, ותקרבני בכל מיני התקרבות לנצח, ולא נסוג ממך תחינו ונשמן נקרא. ה' אלקים צבאות השיבנו האר פניך ונושעה: ברוך ה' לעולם אמן ואמן (לקוטי תפילות א', צ"ח).

תפילה

⊕ ... רבונו של עולם, אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי, אתה חופש כל חדרי בטן ובוהן כליות ולב. אתה יודע כי אין לי שום סמיכה ותקוה לטוב אמתי ונצחי, כי אם על-ידי מה שאני מפרש שיחתי לפניך בעל הרחמים, אבל לפניך נגלו כל תעלומות לב, ואתה יודע כמה קשה וכבד עלי גם זה בעצמו, כי מבלבלים אותי ומונעים אותי מזה מאד, ואפילו אם לפעמים, בחמלתך הגדולה, אתה שולח לי איזה דבורים, ואני מתחיל לפרש שיחתי ולבי המר לפניך, בתוך כך נסתם לבבי באמצע הדבור, ואני נשאר משתומם, כמי שנתאלם בתוך דבריו ממש, כמו כן פתאם נסתלק הדבור ממני, ולבבי אטום ומחשבותי תמהים, ואיני יודע מה לעשות, כי פתאם נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית. נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעכר.

⊕ ונדמיתי כמו נסוג אחור ממך, חלילה, ואתה כמסתיר פנים ממני, וכבר גלית אזונינו שכל זה נמשך על-ידי פגם אמונה שנחשב כעבודה זרה, ועתה מה אעשה אבי שבשמים לכפר על כל זה, לתקן ולכפר על כל ההרהורים והמחשבות רעות ורעיונים המבלבלים העולים על רוחי, ובפרט על הרהורי עבודה זרה שהם פגם אמונה שהם קשים מהכל.

⊕ אוי מה אעשה שתשיב פניך אלי, ואני אשוב אליך באמת. מתי אזכה לזה, מתי אבוא ואראה פני אלקים. מתי מתי, מתי אזכה לאמונה שלמה וחזקה ונכונה, עד שאזכה לפרש שיחתי לפניך פנים בפנים, כאשר ידבר איש אל רעהו, ולא יהיה שום מסך המבדיל ביני ובינך. רחם עלי בעל הרחמים, וזכני ועזרני והושיעני שארגיל את עצמי להתאנח